

تورک یوردی

تورکلرک فاندەسنە چالیشیر اون بئش کونده بر چیقار

ییل ۷ - جلد ۱۴ - عمومی صافی ۱۵۵

۱۶ مارن ، ۱۳۳۴ - صافی ۵

روسیه ده کی مسلمانلار

باشی ۲۵۴ نجی صابیده

بوندن اگ واسع برشکده استفاده ایتمه مک
هیچ بر ارمینک عقلنه کله مزیدی . فقط
نه چاره که روس انقلابچیلری تعیین مقدرات
حققی اولیه بر مانعه ایله شروط قیلوردیکه
آنک ازاله سی ارمینی لک الیرنده دکلدی .

ایشته اوز زمان ارمینی ملتسه قارشى بر
مدندن بری صیانت ورهبرک وظیفه سنی اوزرینه
آلش اولان بعض ارمینی تشکیلاتلری ، غریب
وحتی مجنونانه دنیه بیه جک برقرار اتخا ایتدی .
هرنه اولورسه اولسون ارمینلر ایچون جنوبی
قفقاسیه ده بر اکثریت تأمین ایتک !

جنوبی قفقاسیه ده ارمینلرله اگ زیاده
مسکون اولان جهت کنجه ولایتی ایله ایروان
ولایتک بر قسمی در . فقط بورالرده بیه
ارمینلر اکثریتی حائر دکلدرلر . لکن مقصده
نائل اولمق ایچون هر نوع واسطه ووسيله نك
اجراسنده تردد نه اولدیغنی بیلیمین ارمینی
تشکیلاتچیلری ایشته او کو تر دیکمز رده بر ارمینی
اکثریتی تأمیننه قرار ویردیلر .

بونک ایچون بونلرایلک اول آرالرندن
مخلط بر هیئت انتخاب ابدرك باکویه ، تورک
رئیسلری حضورینه کوندردیلر . هیئت تورک
رئیسلرینه غایت غریب وامشالی تاریخده
کورولمه مش بر تکلیفده بولندی :

« تورک لری ارمینلرله مبادله ایتک ! »

هیچ شبهه یوقدرکه قارئلریمز بو جمله یی
اوقورکن حیرت ایده جکلدردر وبلکه بویه بر
تکلیفک وقوعنه بیه اینانیه جکلدردر . حالوکه

بو میانه قفقاسیه تورک لری کندیلرئی غایت وخیم
وتهلکلی بر حادثه قارشیسنده بولدرلر .

بوگون بولشه ویکي مذهبک اساسی تشکیل
ایدن ملیت و تعیین مقدرات دستورلری ، اوزمان ده
روس انقلابچی محیطک باشلیجه اندیشه سنی
تشکیل ایدیوردی : انقلابچیلر روسیه ده یاشایان
بتون ملتله کندی مقدراتلری تعیین ایتک
حققی ویریورلردی : فی الحقیقه انقلاب ده
چارلغی دورره جک بر ماهیت کسب ایتمه مشدی .
فقط انقلابچیلر بو امیدی ده اوزمان پرورده
ایدیورلردی . و ملیت حقده کی نظریه لر بتون
انقلابچی محیطلری شدیه اشغال ایدیوردی . فقط
تعیین مقدرات حق بر شرطیه تقید ایدیلوردی .
هانکی بر ملتک بو حقدن استفاده ایده بیلیمسی
ایچون اولاولو ملتک معین مسافه اوزرنده اکثریتی
حائر اولسی ایجاب ایدردی .

مسئله نك شوجه تی ارمینلری شدیه علاقه دار
ایدیوردی . زیر بعض کوی وقضالرده ارمینلر
اکثریتی حائر ایدیلرده هیچ بر ولایتک
هیئت عمومی سی اعتبارله ، بویه بر اکثریتی
تأمین ایدمیورلردی . بناء علیه انقلاب یاپیلوب
چارلغی دورره یانجه ارمینلر ایچون تعیین مقدرات
اساستدن استفاده ایتک امکائی اولیه جقدی .
حالوکه روسیه ارمینلری چوقدن بری ملی بر
استقلال غایه سی پرورده ایدیورلردی . بوامل
بتون ارمینی کتجلیکنی تشجیع ارمینی ادبیاتی
ارمینی کلیسانی وعلی العموم ارمینی ملتئی ملهم
ایدیوردی . بو نقطه نظرندن ارمینلرک الیرینه
غایت قیمتدار بر فرصت دوشمشدی .

لاکن اوتدنبیری تشکیلات ایله اوغراشه رق ملی جهازلرینی درجه کاله واردرمش اولان ارمنیلره فارشی مدافعه نفس ایتک قفقاسیه تورککری کی غیر منسکل ودها وحدت لرینی تقدیر ایتهمش اولانلر ایچون قولای برایش دکلدی . ارمنیلر روسیه حکومتی طرفندن عسکرک تکلیفه نابع طوطولدقلرندن ارمنی مستحفظ وردیفاری ارمنی تشکیلاتلرنجه ترتیب اولسان قادرولر ایچین آلهرق اوتدنبیری ارمنیلر ایله مسکون هر طرفده صاقلی برارمنی اردوسی موجود بولئیوردی . بو کره یواردو منتظم حالده سفر بر جالنه کتوردی .

بوکا مقابل . مکلفیت عسکریدن معاف اولان ، تورکر دکل یالکنز بوکی منتظم قوتلردن حتی آز چوق ایتدانی تشکیلاتندن بیله محروم ایدیلر . بناء علیه تورکر انتظامسز ، و غیرتسز بر صورتده کندیلرینی مدافعه ایتک و هجوملر واقع اولتجه یالکنز حادثه نك تضییق ایله طوبلایه بیلدنکری قوتلر ایله مقابله ایتک مجبوریتده ایدیلر .

بونکله برابر قفقاسیه ده کی روس مأمور-لری وضابطلری ده . ارمنی تشکیلاتنک هر طرفه صاچدینی ترهیب و تدهیش سائق ایله ارمنیلرک یاردیجیلری اولدیلر . بو وضعیت تورکرک معروض قالدقلری عظیم تهلکه کی رفقات دها تربید و تشدید ایدیوردی .

فقط ایکی سهندن زیاده دوام ایدن و بر چوق یانغینلر ، قتل عاملر ایله مترافق اولان بو مجادله انساننده تورکرکرده یواش یواش کندیلرینی طوبلامغه ، تشکیلات یانمغه باشلادیلر . روس مأمور وضابطلرینی هیچ اولمزسه بیطرفلی

ذکر ایتدیکنمز تکلیف واقع اولمشدر . ارمنیلر - قفقاسیه نك هر جهتده کندیلری ایله ایله برابر یاشایان وهر یرده اکثریتی حائر اولان تورک رئیس لرینه ، کنجه وایروان ولایتلرنده ساکن ارمنیلرک کافه سی ایروان ولایت و تورکرکده کافه سی کنجه ولایتنه طوبلایلرینی تکلیف ایتدیلر . شوبله که تورک رئیس لری تورکری کنجه ولایت و ارمنی تشکیلاتلری ارمنیلری ایروان ولایتنه طوبلایه قجلردی . و بوسایده ارمنیلر ایروانده یعنی تورکیا ایله هم حدود اولان بر قطعه ده بر اکثریت قطعه احرار ایده جکرکری . بناء علیه تعیین مقدرات دستورندن استفاده ایده رک ارمنی دولتنک اساسی قوراجقلردی !

یوز بیکلرلرجه انسانلرک اراده لرینه ، پاره لرک صرفه متعلق اولان بویه معظم بر مسئله نك حله تورک رئیس لری کندیلرینی بحق صلاحیتدار عدا ایتدیلر و ارمنی تکلیفی رد ایدیلر . بونک او زرنه فکر سیاستدن محروم و تردد بیلمین ارمنی تشکیلاتلری قرارلرینی ویردیلر : جبر و زورله ارمنی اکثریتی حاوی بر ساحه حاضر لامق ! مقصدک حصولی ایچون تعیین اولنان ساحه دن تورکرک هر نه صورتله اولورسه اولسون طرد و تبعید اولملری ایجاب ایدیوردی . ایشته ارمنی قومیتلری بو عملیه نك اجراسنه قوبولدیلر . اوتده بریده قتل عاملر اجرا اولمغه باشلادی . بو خالدن صوک درجه متأثر اولان مسلمان - تورک اهالی سی طبعی ایله مدافعه به باشلادی . وینه طبعی ایله مسلمان رئیس لری ده سوز و قلملری ایله مدافعه نك باشنه کچدیلر .

ویرمیش اولدقلری وروس حکومت مأمورلری ده
مشتراً حرکت ایتدکلی حالده بو کره روسیه
تورک رئیس لرینی خاقان سابقک آدم لری و آوروپا ده ده
مستبد چارک واسطه اجرا آتی ماهیتده کوسترمه
قویولدی لر!

حالبوکه استالینک راس کارده قلمسی ایله
باشلامش اولان روس ارتجاعی قوتلنرک
چارلک قفقاسیه ده کی تملی قونت وارانسون
واشقوقز موقعی تحکیم ایدر ایتمز ارمنی لر
اطرافنی صاردی لر . تورک رئیس لری ایسه ایش
چارلق طرفدن تعقیب ایدلمکده اولدیغندن
بعضی لری قاچوب قورتولدی لر . دیگر لری ایسه
روس خبسخانه لرینه آتیلدی لر .

مع مافی قفقاسیه ده کی تورک ارمینی حادثه لری
قفقاسیه تورک لری ایچون انباه و تیقت دورلرینک
مبدأئی دیبه تلقی اولنه بیلر . بو خصوصه
عائد معلوما تمزی که جک نسخه یه تعلیق ایدیوروز .
پیتدی

فرقه اصلاحیه و جهوت پاشا

بو یوک و قیمتی همشیره من فاطمه علیه خاتم
اقدینک صوک مقاله لرنده جهوت پاشانک قوزان،
حلب، آطنه طرف لرنده کی خدمت لرندن بحث
ایدیلش . بکا بو یازی لر [فرقه اصلاحیه] نک
نه یاپدیغندن سوز آجیق فرصتی ویردی .

وعدائه سوق ایتک باقی ایله بونلرده « رفاهی »
نامنده بر ترهیب هیئت تشکیل ایتدی لر
جمیت برآبلق ایکی موفقیتلی اجرا آتی ایله آز
بر زمان ایچنده روس مأمور و ضابط لرینی عقل
وانصافه رجوع ایتدی رمه نائل اولقله بر ابر تورک لر
ایچنده کی قائل لری ده جزا ایدر دیکندن - تورک لر
آراسنده کی اتحادی بر درجه یه قدر تأمین ایده بیلدی .
بو حادثه طبعی ایله مجادله یی قولایلاشدیردی .
و « رفاهی » تشکیلاتی ایلر ولدیکه ارمنی لر
مجادله نک پت مشکل اوله جقنی، دعوائی غائب
ایله جک لرینی آکلامغه باشلا دیلر !

او زمان - ارمنی لر - روس مطبوعاتی،
آوروپا نشریاتی ایله فریاده باشلا دیلر . و طبعی
ایله بو خصوصه تورک لر آنلر ایله رقابت
ایده مدیلر . زیر تورک لر اوزمان نه روس
مطبوعاتی و نه آوروپا نشریاتی ایله هیچ بر
علاقه ده بولمورلردی . بتون حادثه لره یوقاری ده
سرد ایتدی کمز مقصدله کندیلری سیبیت

تورکجه مزده آنالردن قالمه بر لاقیردی
واردر . « سوز سوزی آجار » دیرلر . شعر
وقادین مقاله سی ابراهیم پاشا ایچون بر چوق
دکهرلی یازی لر یازیلما سبه سبب اولدی . شیمدی ده
جهوت پاشا دین سوز آجیق اوزره بولونولور .